

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Resumé:

Jedovnice (Bez. Blansko). Intravilan der Gemeinde – Havlíček - Platz, Gassen Kostelní, Za kostelem, U Hrubé lípy, Legionářská, Jiráskova, Podhájí, Záměstí, Olšovecká, Barachov und Palackého. Mittelalterliche und neuzeitliche Besiedlung. Rettungsgrabung, Oberflächenuntersuchung und Dokumentierungsaktion.

JEDOVNICE (okr. Blansko)

Ulice Kostelní – dům č. p. 34. Středověké osídlení. Dokumentační akce.

V červnu roku 1998 byl dozorován 80 – 90 cm hluboký výkop v průjezdu a na dvoře těsně při jihovýchodním vyústění průjezdu domu č. p. 34 v ulici Kostelní, ve svahu mezi kostelem a náměstím (Státní mapa 1 : 5 000 – odvozená, list Blansko 4-2 z roku 1995: místo nálezu určeno bodem, vzdáleným 386 mm od Z a 142 mm od J okrajové sekční čáry, 486 m n. m., parcely č. 281 a 282). Z porušené kulturní vrstvy se podařilo získat celkem 12 kusů středověké keramiky, vedle dvou celých poklic zvoncovité a ploché kotoučovitě profilace jde o 10 dalších zlomků z hrnců, poklice a džbánu nebo konvice s třmenovým uchem (ucho bohatě zdobené složitým radélkovaným dekorem). Celou homogenní kolekci lze zařadit do 2. poloviny, resp. konce 13. a 1. poloviny 14. století. Nepočtený, ale hodnotný nález svědčí o příslušnosti usedlosti č. p. 34 k nejstaršímu sídelnímu jádru v 2. polovině 13. věku vzniklého městečka, v jehož rámci zaujímal polohu při severovýchodním zvýšeném okraji původního ústředního tržního prostoru.

Jiří Doležel, AÚ AV ČR Brno - Josef Plch, Jedovnice

Resumé:

Jedovnice (Bez. Blansko). Gasse Kostelní – Haus Nr. 34. Mittelalterliche Besiedlung. Dokumentierungsaktion.

JEDOVNICE (okr. Blansko)

Polní trať „Nad Olšovcem“. Hromadný nález středověkých železných předmětů.

Díky zprostředkování J. Plcha se v září roku 1998 podařilo k vyhodnocení získat z držení řidičeho v. v., pana Jaroslava Řezníčka z Jedovnic, č. p. 306 unikátní hromadný nález středověkých železných předmětů. Artefakty našel sám pan J. Řezníček dle vlastního vyjádření někdy v průběhu 30. let 20. století ve výkopu základů jedné z prvních rekreačních chat, budovaných ve svahu nad pravým břehem rybníka Olšovce, údajně ve vrchním cípu dnešní chatové zástavby, přibližně 900 m jihovýchodně kostela sv. Petra a Pavla v Jedovnicích (na Státní mapě 1 : 5 000 – odvozené, listu Blansko 4-2 z roku 1995 jde o okolí bodu, vzdáleného 483 mm od Z a 7 mm od J okrajové sekční čáry, k západu orientované úbočí 516 m n. m.). Ačkoliv hromadné uložení věcí pospolu není zcela nesporné (podle informace nálezce byly sebrány z několika málo metrů hlíny, již vyhozené ze základové rýhy stavby), jejich alespoň identickému nálezovému prostředí napovídá zcela shodná povrchová patina.

V souboru celkem patnácti předmětů o celkové váze okolo 5,5 kg jsou nejpočetnější nástroje dřevozpracujících řemeslných oborů – vedle dvou nebozezů o zachované délce 28,7 a 20,9 cm jde o 9,7 cm široký poříz, zřejmě bednářským náčiním mohla být i dvojice 40,4 a 36,4 cm dlouhých plochých tyčí 1,9 a 1,5 cm širokých, se zúženými, popř. vzhůru vyhlutými konci. Rovněž u 16,1 cm dlouhé motyky nelze při poškození ostří vyloučit, že ve skutečnosti šlo o tesařskou teslu. Již univerzálnějším nástrojem pak byla poměrně úzká sekera s krátkým týlním čepcem, při ostří 6,5 cm vysokém 16,6 cm dlouhá. Dva kusy patrně patřily k okutí těžšího vozu – jednak kruhová pásová objímka (zděr) o průměru 6,3 cm a výšce 2,5 cm,